

Protokół

3 posiedzenia, 3 sesyi VII peryodu Sejmu galicyjskiego
z dnia 30 grudnia 1897 r.

Początek o godzinie 10-tej minut 35. przedpołudniem.

Przewodniczący: Marszałek krajowy J. E. Stanisław hr. Badeni.

Sekretarze: Karatnicki. Stanisław Niezabitowski, Andrzej Potocki i Urbański.

Obecnych posłów 91.

Ze strony c. k. Rządu c. k. Radca dworu Włodzimierz hr. Łoś.

Marszałek konstatuje dostateczną ilość posłów i otwiera posiedzenie:

Marszałek zawiadamia Izbę, iż protokół pierwszego posiedzenia uważa za przyjęty, gdyż nie wniesiono przeciw niemu żadnych zarzutów; protokół drugiego posiedzenia złożony jest w biurze sejmowem do przejrzenia.

Sekretarz p. Urbański odczytuje spis petycyj, wniesionych po dzień 30 grudnia 1897, które przekazane zostały następującym komisjom:

Komisji drogowej Ls. 162, 163, 164, 165, 166, 167, 168, 169, 171.

Komisji petycyjnej Ls. 170, 221, 222, 232.

Komisji górniczej Ls. 172.

Komisji szkolnej Ls. 174, 175, 179, 180, 181, 182, 183, 185, 186, 187, 188, 189, 190, 193, 197, 198.

Komisji budżetowej Ls. 174, 176, 177, 178, 184, 191, 192, 194, 195, 196, 199, 200, 201, 202, 203, 204, 205, 206, 207, 208, 209, 210, 211, 212, 213, 214, 215, 216, 217, 218, 119, 220, 223, 224, 225, 226, 227, 228, 229, 230, 231, 233, 234.

Po odczytaniu petycji Ls. 174 gminy Duńkowice o zapomogę na budowę kościoła, przemawiał p. Kramarczyk, popierając tę petycję.

Po odczytaniu petycji Ls. 185, Talii Ogonowskiej, wdowy po prof. uniw. o pensję wdowią, przemawia p. Sawczak, popierając tę petycję.

Przed przystąpieniem do porządku dziennego przemawia pod względem formalnym p. Piniński i wnosi, aby sprawozdanie komisji budżetowej o prowizoryum budżetowem, zostało jako pierwszy punkt wzięte na porządek dzienny.

Izba bez rozprawy uchwała ten wniosek.

Następuje w myśl tej uchwały:

Sprawozdanie komisji budżetowej w przedmiocie prowizoryum budżetowego na I kwartał 1898.

Sprawozdawca p. Piniński zdaje sprawę ustnie, w myśl uchwały sejmowej z dnia 29 grudnia 1897 r. i kończy to sprawozdanie następującym wnioskiem:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

1. Sejm upoważnia Wydział krajowy do czynienia wydatków zwyczajnych z funduszu krajowego na rachunek roku budżetowego 1898 na podstawie budżetu na rok 1897.

2. Sejm upoważnia c. k. Rząd do poboru na rzecz funduszu krajowego dodatków do podatków w wysokości 61 ct. od każdego 1 zł. całej należności państwowych podatków bezpośrednich. W mieście Krakowie, tudzież w powiatach krakowskim i chrzanowskim dodatek ten ma się pobierać w wysokości 47 ct.

3. Upoważnienia powyższe pod 1. i 2. udzielone obowiązują po dzień 31. marca 1898.

W rozprawie ogólnej nikt głosu nie żąda, Izba przystępuje więc do rozprawy szczegółowej i uchwała bez rozprawy powyższy wniosek komisji, głosując nad każdym punktem tegoż wniosku oddzielnie.

Uchwalwszy następnie na wniosek sprawozdawcy przystąpienie do trzeciego czytania bez czytania, przyjmuje Izba w oddzielnem głosowaniu całą powyższą uchwałę w trzecim czytaniu bez czytania.

Następuje:

Wybór komisji komasacyjnej z 19 członków, wybór komisji sanitarnej z 9 członków i uzupełniający wybór jednego członka komisji gospodarstwa krajowego.

Na skrutatorów zaprasza Marszałek pp. Sozańskiego, Horodyskiego, Średniawskiego. Kraińskiego i Białoskórskiego.

Po zebraniu przez skrutatorów kartek, Marszałek zarządza przeprowadzenie skru-

tygium, a Izba przystępuje do dalszego punktu porządku dziennego, którym jest:

Pierwsze czytanie wniosku posła Szczepanowskiego o przekazanie prawa propinacyi na rzecz funduszu krajowego.

P. Szczepanowski motywuje swój wniosek, a pod względem formalnym wnosi przekazanie tego wniosku osobnej komisji z 11 członków wybrać się mającej.

Izba uchwała bez rozprawy ten wniosek.

Marszałek wzywa do ogłoszenia wyniku skrutynium z wyborów do komisji.

P. Białoskórski zdaje sprawę z wyborów:

Do komisji komasacyjnej na 79 głosujących, wybrani zostali jednogłośnie pp. Bernadzikowski, Cieński, Fruchtman, Karatnicki, Klemensiewicz, Krzysztofowicz, Onyszkiewicz, Ostapczuk Paszkowski, Pilat, Romer, Rudrof, Sozański, Szwed, Torosiewicz Mikołaj, Vayhinger i Wójcik; po 78 głosów otrzymali pp.: Jędrzejowicz Stanisław i Piniński.

Do komisji sanitarnej na 79 głosujących wybrani zostali jednogłośnie pp.: Czaykowski Władysław, Gołuchowski, Jabłoński, Jakliński, Jordan, Mandyczewski, Olpiński, Onyszkiewicz i Trzeciecki.

Do komisji gospodarstwa krajowego na 79 głosujących, wybrany został jednogłośnie p. Wachnianin.

Marszałek wzywa wybrane komisje: komasacyjną i sanitarną, ażeby się zaraz ukonstytuowały i podały wynik do jego wiadomości. W tym celu przeznacza dla komisji komasacyjnej salę I, dla sanitarnej salę II.

Izba przystępuje do dalszego punktu porządku dziennego, którym jest:

Pierwsze czytanie wniosku posła Merunowicza o przyjęcie na fundusz krajowy

obowiązku opłaty procentów od pożyczek komunalnych do wysokości 1 miliona zfr. dla niesienia pomocy okolicom, dotkniętym klęskami elementarnymi.

P. Merunowicz motywuje swój wniosek, a pod względem formalnym wnosi przekazanie tego wniosku komisji budżetowej.

Izba uchwała ten wniosek bez rozprawy.

Następuje:

Pierwsze czytanie wniosku posła Barwińskiego o zaprowadzenie z rokiem szkolnym 1898/99 obowiązkowej nauki obu języków krajowych w szkołach średnich.

P. Barwiński motywuje swój wniosek, a pod względem formalnym wnosi przekazanie tego wniosku do komisji szkolnej.

Izba uchwała bez rozprawy powyższy wniosek.

Następuje.

Pierwsze czytanie wniosku posła Barwińskiego o utworzenie w r. 1893 w Tarnopolu gimnazjum ruskiego imienia Cezara Franciszka Józefa I.

P. Barwiński motywuje swój wniosek a pod względem formalnym wnosi przekazanie tego wniosku do komisji szkolnej.

Izba uchwała bez rozprawy powyższy wniosek.

Na ten porządek dzienny wyczerpano.

Marszałek podaje do wiadomości Izby, iż wybrane dziś komisje ukonstytuowały się w następujący sposób:

Komisja sanitarna: przewodniczący p. Jordan, zastępca przewodniczącego p. Gołuchowski, sekretarz p. Jakliński.

Komisja komosacyjna: przewodniczący p. Onyszkiewicz, zastępca przewodniczącego p. Vayhinger, sekretarze: pp. Cieński i Bernadzikowski.

Marszałek wzywa sekretarza do odczytania złożonych do łaski marszałkowskiej wniosków i interpelacji

Sekretarz p. Stanisław Niezabitowski, odczytuje następujące wnioski:

W n i o s e k.

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Poleca się Wydziałowi krajowemu, ażeby po myśli § 22. ust. o przynależności, z 3 grudnia 1863 Nr. 105 Dz. pr. p. przedłożył jak najrychlej projekt ustawy o wykonywaniu opieki nad ubogimi i w projekcie tym, z uwagi na skutki, które ustawa z 5. grudnia 1896 r. Nr. 222 Dz. pr. p. wyrzeze na fundusze większych gmin, uwzględnił konieczność spółdziałania w tej mierze funduszów powiatów i kraju.

Lwów dnia 29. grudnia 1897 r.

Wnioskodawca:

Małachowski w. r.

Węgel, Fruchtman, Goldman, Klemensiewicz, Loewenstein, Rotter, Soleski, A. Rayski, Michalski, Jahl, Dworski, Vayhinger, Szczepanowski, Słotwiński, L. Wiśniewski, Żardecki, Romanowicz.

W n i o s e k.

Zważywszy, że w kraju naszym jest tylko jeden Zakład wychowania dla głuchoniemych, jak wiadomo, przepełniony i niewystarczający, wnosi.

Wysoki Sejm raczy uchwalić.

Poleca się Wydziałowi krajowemu, aby na najbliższej sesji sejmowej przedstawił wnioski celem utworzenia drugiego takiego zakładu w Krakowie.

Lwów dnia 29. grudnia 1897 r.

Wnioskodawca:

Wójcik w. r.

Bojko, Dr. Bernadzikowski, Styła, F. Krempa, Średniawski, Dr. Olpiński, G. Milan, Michalski, Kramarczyk, W. Szwed, Data, Potoczek, Warzecha, Niebyłowiec, Zajączkowski, Winniczuk.

W n i o s e k.

Zważywszy, że instytucja rewizorów byłą jest ciężarem niesłychanym dla włościan, w wysokim stopniu utrudniającym handel bydłem;

zważywszy, że pomimo wprowadzenia tej instytucji, wywóz bydła galicyjskiego doznaje tych samych przeszkód, co dawniej;

zważywszy, że czynności przydzielone rewizorom byłą, oglądacze gminni byłą z łatwością sprawować potrafią z wielką wygodą dla ludności;

zważywszy, że fundusze na płace rewizorów obracane, na inny cel ze znacznie większym skutkiem obrócić można;

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

1. Wzywa się c. k. Rząd, aby instytucję rewizorów byłą w Galicji w zupełności zniósł, i aby czynności ich powierzył gminnym oglądaczom byłą.

2. Sumę obracaną obecnie na płace rewizorów raczy c. k. Rząd obrócić na wynagradzanie oglądaczy za czynności po rewizorach objęte.

Lwów, dnia 30. grudnia 1897.

Wnioskodawca:
Jakób Bojko.

Dr. Bernadzikowski, Wójcik, F. Krempa, G. Milan, Potoczek, Warzecha, Ostapczuk, Nowakowski, Niebyłowiec, A. Średniawski, Hamorak, Żardecki, Soleski, Michalski, F. Kramarczyk, Czarkowski, Golejewski, Weigel, Dr. Olpiński, Klemensiewicz, Winniczuk.

W n i o s e k.

Zważywszy, że tak zwane prawo propinacji zostało wykupione i jest w zarządzie państwowym;

zważywszy, że przy gospodarce propinacyjnej powinno państwo inne cele mieć na oku, a nie wypicie jak największej ilości wódki;

zważywszy, że karczmy dzisiejsze są miejscami demoralizacji;

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Wzywa się Wysoki c. k. Rząd, aby ze względów policyjnych:

1) ograniczył ilość karczm;

2) aby od każdego, który chce wykonać szynkowstwo, żądał świadectwa moralności, potwierdzonego przez Duszpasterza tej ludności, dla której szynk jest przeznaczony.

Lwów dnia 30. grudnia 1897.

Wnioskodawca:
Potoczek w. r.

F. Kramarczyk, W. Szwed, Żardecki, Data, Dr. Bernadzikowski, Średniawski, A. Styła, F. Krempa, Barwiński, T. Merunowicz, Wójcik, Warzecha, Niebyłowiec, Winniczuk, Bojko, Dzieduszycki Karol, Nowakowski, Ostapczuk, G. Milan, Dr. Olpiński, Klemensiewicz.

W n i o s e k.

Zważywszy, że dzisiaj obowiązująca ustawa o licencyonowaniu buhajów z dnia 20 lipca 1892, N 51 dz. u. kr. nie spełniła nadziei, jakie w niej pierwotnie pokładano, owszem stała się powodem niezadowolenia ogółu ludności wiejskiej z powodu postanowień, które się w praktyce okazały wadliwe i nie prowadzące do celu, podpisani wnoszą:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Poleca się Wydziałowi krajowemu, aby na najbliższą sesję Sejmową przygotował odpowiednie materyały i wnioski, w jakim kierunku należałoby zmienić powołaną ustawę, aby odpowiadała rzeczywistej potrzebie i nie narażała ludności wiejskiej na szynki i niepotrzebne wydatki.

We Lwowie, dnia 30. grudnia 1897.

Wnioskodawca:
Antoni Styła w. r.

Wójcik, Dr. Bernadzikowski, Bojko, Ostapczuk, F. Krempa, G. Milan, Nowakowski, Data, Potoczek, Średniawski, Kra-

marczyk, W. Szwed, Winniczuk, Warzecha, Żardecki.

Marszałek oznajmia, iż pierwsze czytanie powyższych wniosków umieści na porządku dziennym najbliższego posiedzenia.

Sekretarz Urbański odczytuje następujący wniosek:

W n i o s e k.

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

I. Sejm poleca Wydziałowi krajowemu, aby na najbliższej sesji sejmowej przedłożył wnioski do zmiany statutu krajowego i krajowej ordynacji wyborczej na następujących zasadach:

1) utworzoną będzie kurya powszechnego głosowania na zasadach ustawy z 14 czerwca 1896 Nr. 168 Dz. u. p., zmieniającej ordynację wyborczą do Rady państwa.

2) Liczba posłów z kuryi miast zwiększoną będzie o 10 ciu wybieranych przez 20 miast, które dotąd wybierają w kuryi mniejszej własności.

3) Znosi się głosy wirylne rektorów Uniwersytetu we Lwowie i Krakowie. Natomiast Uniwersytety lwowski i krakowski, tudzież Szkoła politechniczna we Lwowie wybierać będą po jednym pośle do Sejmu a ciałami wyborczymi będą zgromadzenia wszystkich zwyczajnych i nadzwyczajnych profesorów każdego z tych zakładów.

4) Liczbę członków Wydziału krajowego powiększyć należy o jednego, wybieranego przez posłów z kuryi powszechnego głosowania. Posłowie wybrani przez Uniwersytety i Szkołę politechniczną głosują na jednego członka Wydziału krajowego razem z posłami z miast.

5) Wybory z wszystkich kuryi odbywają się bezpośrednio. Głosowanie w kuryi wielkiej własności, w kuryi miast, Izb handlowych i Uniwersytetów odbywa zawsze tajnie. W gminach i w kuryi powszechnego głosowania głosują wyborcy umiejący pisać,

kartkami tajnie, wyborcy nieumiejący pisać, ustnie.

II. Sejm wzywa c. k. Rząd, aby na najbliższej sesji sejmowej przedłożył wniosek o utworzenie osobnego przez Sejm kuryami wybieranego, w samoistną władzę śledczą zaopatrzonego Trybunału do badania aktów wyborczych, sprawdzenia podniesionych zarzutów i orzekania o ważności wyborów protestami zaczepionych.

Lwów, dnia 30. grudnia 1897.

Wnioskodawca:

Weigel w. r.

Dworski, Szczepanowski, Romanowicz, Goldmann, Loewenstein, Jahl, Dr. Olpiński, Michalski, A. Rehman, Fruchtman, Słotwiński, Klemensiewicz, Vayhinger, Żardecki, Małachowski, Jan Rotter.

Marszałek oznajmia, iż pierwsze czytanie tego wniosku umieści na porządku dziennym najbliższego posiedzenia.

Sekretarz p. Urbański odczytuje następujące wnioski:

W n i o s e k.

Zważywszy, że przepisy ustawy mytniczej w obec ogólnej dążności do ułatwienia środków komunikacyjnych przedstawiają się w obecnej dobie jako przestarzałe i nie odpowiadające względom ekonomicznym;

zważywszy, że ludność całego kraju utyskuje tak na system pobierania opłat drogowych za pomocą myt, jak i na niedogodności i utrudnienia komunikacji ztąd wynikające;

Zważywszy, że w innych ościennych krajach i państwach od całego szeregu lat system poboru opłat mytniczych bez szkody dla funduszu drogowego z korzyścią dla komunikacji został zarzucony — wnoszą podpisani:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Poleca się Wydziałowi krajowemu, aby na najbliższą sesję sejmową przygotował odpowiednie wnioski, zdążające do zniesie-

nia myt na drogach krajowych i powiatowych w naszym kraju.

Lwów, dnia 30. grudnia 1897.

Wnioskodawca:

Dr. Bernadzikowski w. r.

A. Średniawski, F. Kramarczyk, A. Styła, Słotwiński, Potoczek, Data, Barwiński, Bojko, Dworski, Wójcik, F. Krempa, Ostapczuk, Warzecha, Nowakowski, W. Szwed, Niebyłowice. G. Milan, Weigel, Rotter, Dr. Olpiński, Vayhinger, Klemensiewicz.

W n i o s e k.

Zważywszy, że najpierwszem źródłem dochodu gospodarzy na małej własności gruntowej, jest sprzedaż nierogacizny i bydła rogatego, które znikło skutkiem ustawicznego zamykania targów i zakazu sprzedaży, a to na podstawie zgubnych dla ludzi przepisów weterynaryjno-sanitarnych, a jeszcze więcej skutkiem niewłaściwego stosowania tychże przepisów przez władze weterynaryjno-sanitarne, których zadaniem, jakby się z ich zarządzeń zdawało, jest nie zapobieganie złemu, ale powiększenie tegoż;

zważywszy, że nie ma nadziei, aby w Radzie państwa w drodze ustawodawczej rychło dotyczące przepisy weterynaryjno-sanitarne zmieniono w myśl uchwał powziętych już przez Wysoki Sejm, czy unormowano sposób ich wykonania w duchu rzeczywistej potrzeby, aby tłumienie zarazy a nie niszczenie i tak już zrujnowanego włościactwa było zadaniem władz weterynaryjno-sanitarnych, podpisani wnoszą:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

I. Wzywa się c. k. Rząd, aby na najbliższej sesji Rady państwa wniósł projekt ustawy dla służby weterynaryjno-sanitarnej w tym duchu:

a) Aby za rozszerzanie zarazy ponosił odpowiedzialność właściciel i handlarz.

b) Aby zwierzchności gminnej pod jej odpowiedzialnością zostawiono prawo zamykania i otwierania wywozu na targi tak bydła rogatego jak i nierogacizny.

c) Pieczęcią służby sanitarnej jest tępie nie zarazy i udzielanie pomocy Zwierzchnościom gminnym w wykonywaniu ich obowiązków jak b).

II. Wzywa się c. k. Rząd, aby do czasu wydania ustawy, jak I., nakazano organom weterynaryjno-sanitarnym względniejsze stosowanie przepisów o zamykaniu gmin i targów, a to w ten sposób, ażeby tylko rzeczywiście chore bydło, czy nierogacizna sprzedawaną nie była, aby dopiero wówczas zamykano gminę całą, gdy zarazą przeszło połowa dotyczącej zwierzyny jest dotknięta zarazą pyskową i racicową, targi wówczas, gdy wszystkie gminy w obwodzie miasta są zamknięte.

III. Dla wykształcenia gminnych ogładaczy bydła w rozpoznawaniu chorób zaraźliwych i w służbie około tłumienia zarazy pożądanem jest, ażeby w każdym powiecie sądowym urządzano wykłady systematyczne o zarazach i różnych chorobach bydłęcych i sposobu ich tłumienia i ratowania.

Lwów, dnia 30. grudnia 1897.

Wnioskodawca:

G. Milan w. r.

Potoczek, Ostapczuk, Nowakowski, Warzecha, Kramarczyk, W. Szwed, Data, Żardecki, Bojko, Dr. Bernadzikowski, Wójcik, Styła, F. Krempa, Winniczuk, Średniawski.

Marszałek oznajmia, iż pierwsze czytanie powyższych wniosków umieści na porządku dziennym najbliższego posiedzenia.

Sekretarz p. Urbański, odczytuje następującą interpelację do c. k. Komisarza rządowego:

I n t e r p e l a c y a

do J. W. Pana Komisarza rządowego.

Ponieważ już kilkakrotnie była w Sejmie galicyjskim podnoszona kwestya wynagrodzenia za dostarczanie podwód — a wreszcie uchwałą z dnia 12-go lutego 1897.

wezwał ponownie Wysoki Sejm c. k. Rząd aby przystąpił do uregulowania w drodze ustawodawczej sprawy dostarczania podwód, tak dla wojska, jakoteż na cele publiczne, za wynagrodzeniem odpowiedniemi dzisiejszym stosunkom — podpisani zapytują, o ile Wysoki c. k. Rząd uchwałą jak najszybciej wykonać zechce, a nim to nastąpi, czy nie raczyłby w drodze administracyjnej podwyższyć wynagrodzenia za dostarczone podwody?

Lwów, dnia 30. grudnia 1897.

Interpelujący:

F. Kramarczyk w. r.

W. Szwed, Dr. Bernadzikowski, Średniawski, Antoni Styła, F. Krempa, Wójcik, Data, Barwiński, Warzecha, Bojko, Winniczuk, Niebyłowiec, Nowakowski, Ostapczuk, Żardecki.

Marszałek oznajmia, iż interpelację tę udzieli p. Komisarzowi rządowemu.

Sekretarz p. Karatnicki odczytuje następujące interpelacje do c. k. komisarza rządowego:

I n t e r p e l a c y a

do J. W. Pana

Komisarza rządowego

W miasteczku Roźniatowie utworzono nowy Urząd podatkowy i umieszczono, wbrew istniejącym przepisom, napis nad drzwiami wchodowymi tylko w języku polskim: „C. k. Urząd podatkowy“, a pominięto napis ruski.

Podpisani zapytują c. k. Rząd, czy zamierza on wydać rozporządzenie, by nad wchodem do c. k. Urzędu podatkowego w Roźniatowie, jak również i nad innymi urzędami podatkowymi w ruskiej części kraju umieszczony został i ruski napis, i żeby takie wypadki, świadczące o nieposzanowaniu praw języka ruskiego w Galicyi wschodniej, więcej się nie powtarzały?

Lwów, dnia 30. grudnia 1897.

interpelujący:

Bazyli Niebyłowiec

Winniczuk, Barwiński, Nowakowski, Kramarczyk, Karatnicki, W. Szwed, Dziełuszycki Karol, Warzecha, Potoczek, Hamorak, Bojko, Średniawski, F. Krempa, Dr. Bernadzikowski, Styła, Okuniewski, Ostapczuk, Zajączkowski

I n t e r p e l a c y a

posła Ostapczuka i towarzyszy do pana Komisarza rządowego.

W Roznoszyńcach, wsi powiatu Zbarazkiego, otrzymał właściciel większej posiadłości, Gnoiński, zezwolenie na wykarczowanie 157 morgów młodego lasu pomimo tego, że temu sprzeciwiały się gminy Roznoszyńce, Krasnosielce, Hłuboczek mały, Tarasówka, Bazarzyńce. A tymczasem przed dwoma laty nie zezwolono na wykarczowanie parceli 4-morgowej jednemu właścicielowi w Szyłach, który właśnie na tej parceli ma pobudowaną chałupę przy drodze, i tylko z tej jednej parceli musi utrzymywać całą swą rodzinę.

Zważywszy, że powiat Zbarazki jest mało zalesiony, zapytują podpisani:

W jaki sposób Wysoki Rząd wytłumaczy to, że w powiecie Zbarazkim władze krajowe i powiatowe zezwalają na karczowanie młodych lasów i dlaczego takie zezwolenia wydawane bywają właśnie dla wielkich obszarów i dla właścicieli większych posiadłości, a nie udziela się zezwolenia na taki karczunek dla właścicieli dla ich parcel kilkumorgowych, — jak c. k. Rząd pogodzi takie postępowanie z ustawami o ochronie lasów i czy raczy c. k. Rząd ochraniać na przyszłość powiat Zbarazki od całkowitego wyniszczenia lasów?

Lwów, 30 grudnia 1897.

Interpelujący

Dymitr Ostapczuk

Nowakowski, Winniczuk, G. Milan, Fr. Kramarczyk, Warzecha, Potoczek, Niebyłowiec, Fr. Krempa, Wójcik, Hamorak, Okuniewski, Dr. Bernadzikowski, Średniawski, Data.

I n t e r p e l a c y a

posła Nowakowskiego i towarzyszy do c. k. Komisarza rządowego w sprawie zakazania wiecu w Niżankowicach i w sprawie nielegalnego ograniczenia wiecu w Przemyśle.

Dnia 15. grudnia 1897 miał się odbyć w miasteczku Niżankowicach wiec publiczny, zwołany przez gospodarza Iwana Demkowicza. C. k. Starostwo przemyskie zakazało odbycia tego wiecu pod pretekstem, że to dzień targowy, że zjeżdża się dużo ludzi, a gdy do tej liczby przyjezdnych doda się tych, którzy przyjadą na wiec, to należy obawiać się naruszenia spokoju publicznego.

Motywa zakazu za całkiem nielegalne. Po pierwsze dlatego, ponieważ każdy zwołuje wiec właśnie na taki czas, kiedy spodziewa się najwięcej ludzi; po drugie ludność tych okolic wcale nie usprawiedliwia obawy c. k. Starostwa co do naruszenia spokoju publicznego, gdyż dużo bardzo i to licznych wieców nie spowodowało tam dotychczas ani razu zaburzenia spokoju publicznego, wobec tego musimy uważać motyw c. k. Starostwa jako tendencyjny i bezprawny, dążący do tego, by pozbawić obywateli swobodnego używania praw konstytucyjnych.

Wiec, zwołany w Przemyśle na dzień 26. grudnia 1897, został wprowadzie dozwolony, jednak z bezprawnym ograniczeniem na samych tylko włościan. Ponieważ ustawa o zgromadzeniach z dnia 15. listopada 1897 w §. 2. zna tylko wiece publiczne, przystępne dla wszystkich, przeto podpi-

sani uważają zastrzeżenie starosty przemyskiego Lanikiewicza, że na wiec będą dopuszczeni tylko włościanie, jako naruszające ustawę, i zapytują:

1) Czy wiadomem jest c. k. Komisarzowi rządowemu nielegalne postępowanie p. Starosty przemyskiego, Józefa Lanikiewicza.

2. Co c. k. Rząd zarządzi, by bezprawne praktyki i nielegalna interpretacja ustaw ze strony c. k. Starosty Lanikiewicza więcej się nie powtarzały?

Lwów, dnia 30. grudnia 1897.

interpelujący:

Stefan Nowakowski.

Styła, Potoczek, Kramarczyk. Warzecha, Okuniewski, Niebyłowiec, Ostapczuk, G. Milan, Wachnianin, Hamorak, Bernadzikowski, Winniczuk, Bojko Średniawski, F. Krempa.

Marszałek oznajmia, iż interpelacje te udzieli p. Komisarzowi rządowemu.

P. Stadnicki stawia wniosek, ażeby sprawozdanie Wydziału Krajowego o ekonomicznej działalności Reprezentacji powiatowych, przydzielone komisji gospodarstwa krajowego, przydzielono komisji gminnej do załatwienia.

Izba uchwała ten wniosek bez rozprawy.

Marszałek zamyka posiedzenie, naznaczając następne na 10 stycznia 1898 r., godz. 10 przed południem, zarazem prosi komisję, ażeby już w dniach 8 i 9 stycznia zebrały się dla załatwienia przynajmniej drobniejszych przedłożeń i przygotowania materiału do obrad.

Koniec posiedzenia godzina 1. po południu.

Marszałek krajowy:

Stanisław Badeni w. r.

Sekretarze:

Stanisław Niezabitowski w. r.

Andrzej Potocki w. r.